

Név:

Osztály/Évfolyam:

Kompenzációs vizsga
az egységesített, kompetenciaközpontú írásbeli
érettségi vizsgához / érettségi és diplomavizsgához

2022. június

Magyar

Kompenzációs vizsga (1.)
A **vizsgázó** példánya

Kompenzációs vizsgával kapcsolatos információk vizsgázóknak

Tisztelt Vizsgázó!

Az alábbi kompenzációs vizsga egy vizsgatételt tartalmaz, amely több feladatból áll. Mindegyik feladatot a mellékelt szöveg(ek) figyelembevételével kell megoldani. A feladatokban mindkét követelményszint megtalálható: a *reprodukció*, *reorganizáció* és *transzfer*, ill. a *reflexió* és *problémamegoldás*. Az utolsó feladatnál összefüggően kell beszélni, ezt a teljesítményt a következő szempontok alapján értékelik:

- az összefüggő beszédnek megfelelő szerkezeti tagolás
- a párbeszédes részben megnevezett tartalom használata és reflexiója
- érdemi helyesség
- az érvelés logikája
- a tartalomnak és nyelvezetnek a címzetthez való igazítása
- az adott szituációnak megfelelő fogalmazás

A felkészülési idő min. 30 perc, a vizsga időtartama max. 25 perc.

Segédeszközként használhat szótárt.

A kompenzációs vizsga eredménye akkor pozitív, ha ön a fontosabb területeken nagyrészt teljesítette a követelményeket.

A végső osztályzat a kompenzációs vizsga során nyújtott teljesítményből és az írásbeli vizsga eredményéből tevődik össze. A végső osztályzatról a vizsgabizottság dönt.

Sok sikert!

Téma: Városi biciklizés

Szituáció: Ön egy közlekedésről szóló fórumon vesz részt, ahol kifejti véleményét a biciklizésről. Ehhez a mellékelt szöveget is feldolgozza.

Olvassa el a *Tudatos Vásárló* weboldalán 2016. június 22-én megjelent *Városi bringázás tíz pontban* című cikket (1. melléklet)!

Dolgozza ki a következő feladatokat:

Feladatok		Követelményszintek
1.	Foglalja össze a cikk főbb gondolatait!	1. követelményszint: <i>reprodukció, reorganizáció és transzfer</i> A vizsgarész időtartama: kb. 7 perc
2.	Elemesse a szöveg szerkezetét és nyelvezetét!	1. követelményszint: <i>reprodukció, reorganizáció és transzfer</i> A vizsgarész időtartama: kb. 5 perc
3.	Vizsgálja meg a szöveg kijelentéseit, – mire vonatkoznak az egyes tanácsok, – mit tegyen a biciklis elsősorban a személyes biztonságáért, – milyen viselkedés szükséges ahhoz, hogy biztonságos legyen a közlekedés a többi résztvevő számára is!	1. követelményszint: <i>reprodukció, reorganizáció és transzfer</i> A vizsgarész időtartama: kb. 8 perc
4.	<u>Mondjon egy beszédet</u> a témáról fiatalok előtt: – Nevezze meg a cikk főbb gondolatait, amelyek a biztonságos biciklizésről szólnak! – Hozza összefüggésbe a szöveg kijelentéseit saját tapasztalataival! – Hívja fel a figyelmet azokra a pontokra, amelyekre jobban kellene figyelniük a bicikliseknek az ön környezetében!	1. és 2. követelményszint: <i>reprodukció, reorganizáció és transzfer;</i> <i>reflexió és problémamegoldás</i> A vizsgarész időtartama: max. 5 perc (min. 3 perc)

1. melléklet

Városi bringázás tíz pontban

Tudatos Vásárló

Már nemcsak a belvárosban és rövid távokon, hanem a lassan, de mégiscsak épülő kerékpáros utaknak köszönhetően a bicikli kifejezetten hatékony, ráadásul kétségkívül a legkörnyezetkímélőbb közlekedési eszköz.

Örömteli, hogy egyre több a biciklit – nem csak hobbiszinten, hanem a hétköznapi közlekedésben a tömegközlekedés és az autó alternatívájaként – használó bringás. A kerékpáros közlekedés előtérbe kerülése a fenntartható közlekedés egyik alappillére, így a cél, hogy Budapesten és más nagyvárosainkban is egyre többen járjanak kerékpárral munkába, iskolába, bárhova. Elsőre, sőt másodjára is ijesztő lehet a körüti dugóban cikázva bringázás gondolata, úgyhogy íme tíz tanács, hogyan is fogj neki a városi kerékpározásnak. 5

Elsőként egy megbízható biciklire lesz szükség. Kezdetnek érdemes lehet egy megbízható és olcsó használt bringát beszerezni, érdemes profiktól segítséget kérni, ha nem értünk különösebben a kerékpárokhoz. 10

Ha sikerült beszerezni, akkor annak megtartására is érdemes odafigyelni: bringát lezáratlanul egy másodpercre se hagyjunk őrizetlenül. A zárok közül a legjobb választás az u-lakat, átvágni lehetetlen, egyedül magát a zárat törhetik fel. A tökéletes zár azonban önmagában még nem megoldás, a lezáráshoz kiszemelt objektum is problémás lehet: a sokszor legkézenfekvőbb megoldásként kínáló KRESZ¹-táblák oszlopai néha egyetlen mozdulattal kiemelhetők a földből. Sajnos a hivatalos bringatárolók nagy része csak az első kerék leláncolására alkalmas, ettől még a biciklit ellophatják, legfeljebb az újdonsült tulajdonos nem két keréken fog távozni. Ha mégis ellophatják valahogy, érdemes a Bike Safe oldalon gyorsan regisztrálni, melynek adatbázisát a rendőrség is eléri. Hivatalos nyilvántartás nincs, viszont ha itt megfelelően regisztrálsz a saját kerékpárod, lopás esetén pillanatok alatt feljelentést tudsz tenni, megtalálásnál pedig bizonyítani tudjátok együtt, hogy a tiéd. 15 20

Speciális ruházatra főleg télen, vagy hosszabb távok megtételekor lehet szükség, különben elég a nadrág szárát felhajtani, mielőtt összeakadna a fogaskerékkel, no meg hogy ne legyen olajos. Alternatív megoldásként a bringaboltokban különféle nadrágszár fogó pántok is beszerezhetők, ezek manapság fényvisszaverősek is egyben. Az esős napokra való tekintettel ne feledkezzünk meg sárhányó felszereléséről, ennek fontosságáról az első csurigázás alkalmával személyesen is meggyőződhetünk. 25

A bringás kiegészítők legfontosabb elemei a bukósisak és az első-hátsó világítás. A sisakra mindenképp érdemes beruházni, mert bár lehet, hogy csak egy alkalommal lesz rá szükség, de akkor életet menthet. A bukósisakot úgy hordjuk, hogy esésnél, ütközésnél se mozdulhasson el fejünkről! 30

A világítás a biztonságos bringás közlekedés elengedhetetlen feltétele, annak ellenére, hogy a városban éjszaka szinte mindenhol van közvilágítás – egyes bringautakat leszámítva. Ráadásul az autósok a kivilágított kerékpárost sokkal inkább tekintik a közlekedés egyenrangú résztvevőjének, mint a sötétben fantomként cikázó társaikat. Mindig vedd fel a láthatósági mellényt! 35

Kezdő vagy újrakezdő bringásoknak biztonságérzetet nyújthat a bringaúton való közlekedés, de még a bringás számára elsőbbséget biztosító kereszteződéseken is érdemes körültekintően áthajta-

ni. Ahol van kerékpárút, ott a használata kötelező, ellenkező esetben a gyalogosok zavarása nélkül is tekerhetünk.

A járdán a gyalogos az úr, az itt sétálókat riogatni, veszélyeztetni nem szabad. A közös gyalog- és kerékpárúton is hasonlóan kell eljárnunk, és az előttünk váratlanul kifeszülő kutyapórázokra és kiszámíthatatlanul futkosó kisgyerekekre is érdemes lélekben felkészülni. A járdán való közlekedés hiába tűnik biztonságosabbnak, ha a keresztutcákba bekanyarodó autósok nem számítanak egy, a gyalogosoknál nagyobb sebességgel az útjukat keresztező járműre. Forgalmas utak mentén mégis sokszor ez lehet a legjobb megoldás, ekkor minden keresztutcánál lassítsunk, és figyeljünk a velünk párhuzamosan haladó autókra, mielőtt véletlenül rajtunk keresztül kanyarodnak le az útról. [...]

Ha az úttesten közlekedünk, érdemes egy méter oldaltávolságot tartani a padkától, illetve a parkoló autóktól. Így ha szükség van rá, lesz helyünk elkerülni az úthibákat, csatornafedőket, és a váratlanul kinyíló kocsiajtók sem okozhatnak akkora meglepetést.

Általánosságban elmondható, hogy a városi bringázáshoz a KRESZ ismerete elengedhetetlen, a szabályokat nekünk is érdemes betartani, a jobbkéz-szabályt különösen. Ugyanakkor arra sem árt felkészülni, hogy a közlekedés többi résztvevője nem minden esetben tartja be a szabályokat. A biciklissel gyakran nem is számolnak, bár ez a tétel a bringások számának növekedésével folyamatosan veszít erejéből. Ha megvan hozzá a gyakorlatunk, tekerjünk minél határozottabban, és az autósok felé is kommunikáljuk, hogy mi a szándékunk! Ezzel ráadásul nagyot nőhetünk a többi közlekedő szemében, ami hosszú távon nem elhanyagolható befektetés.

Igyekezzünk szemkontaktust teremteni a vezetőkkel, ezzel is sok félreértést és életveszélyes helyzetet spórolhatunk meg magunknak! Az irányváltást kézzel jelezzük, balra kanyarodásnál pedig a manőver megkezdése előtt feltétlen nézzünk hátra! Forgalmasabb kereszteződésekben, többsávos utakon nem érdemes kockáztatni, inkább szálljunk le a bringáról, és toljuk át a zebrán!

Jó bringázást!

Forrás: <http://tudatosvasarolo.hu/cikk/varosi-bringazas-10-pontban> [2022.04.22.], rövidített változat.

Szómagyarázat:

¹ KRESZ: A Közúti Rendelkezők Egységes Szabályozása rövidítése; a Magyarországon érvényes közlekedési szabályok gyűjteménye, amelyek a közforgalmat szabályozzák